

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
 kombinovaného studia oboru Management vzdělávání
POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Autor diplomové práce: Veronika Přikrylová	Oponent diplomové práce: RNDr. Jindřich Kitzberger
Název diplomové práce: Specifika řízení alternativních škol	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně ne
Znak					
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A2, A3, B1, B3 a F1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
A Obecné					
A1	Jazyková úroveň	X			
A2	Dodržení stanoveného rozsahu	X			
A3	Dodržení ostatních obligatorních požadavků (viz Opatření děkana č. 8/2015, vč. Přílohy č. 3 k Opatření děkana č. 8/2015)	X			
B Úvodní část					
B1	Zřetelné vymezení do oblasti studovaného oboru	X			
B2	Jasná formulace tématu a cíle práce (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?)	X			
B3	Objektivní analýza z oblasti řízení ve vzdělávání, nikoli popis subjektivní zkušenosti	X			
C Dosavadní řešení problému					
C1	Přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury	X			
C2	Relevantní odkazy na českou i zahraniční odbornou literaturu	x			
C3	Zřetelné rozlišení autorského textu a citací (doslovných i parafrází)		x		
D Výzkumná část					
D1	Zřejmý vztah k tématu a cíli práce	X			
D2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek nebo předpokladů			X	
D3	Vhodné výzkumné metody a nástroje		X		
E Analytická část					
E1	Kvalitní analýza získaných faktů a údajů			X	
E2	Kvalitní interpretace zjištěných výsledků			X	
E3	Zpracování vhodných doporučení a uvedení výstupů práce			X	
F Závěry. Přínos pro studovaný obor					
F1	Zhodnocení míry dosažení stanoveného cíle práce		X		
F2	Shrnutí hlavních myšlenek celého textu		X		
F3	Adresné vyjádření o využití práce		X		
F4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve vzdělávání – management vzdělávání. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji studovaného oboru, teorie či určitého úseku řízení školy, školství či řízení vzdělávání			X	

Klady práce:

- Zajímavé a potřebné téma, autorka se pustila do komparace týkající se podstaty oboru managementu vzdělávání a zkoumala rozdíly mezi různými typy škol, resp. alternativními (soukromými) a veřejnými.
- Kvalitativně orientovaný výzkum, rozhovory s řediteli přinesly mnoho zajímavých dat, která jsou přehledně zpracována.
- Formální úroveň práce.
- Jasně vyjádřený cíl a jeho vyhodnocení.

Nedostatky práce:

(Nedostatky práce korespondují s absencí požadovaných znaků; konkretizujte pro text práce.)

- Teoretická část obsahuje dle mého soudu příliš velké zastoupení citací, které tvoří většinu textu, čímž kapitoly připomínají spíše rešerši literatury. Některé kapitoly jsou sestaveny převážně z citací, byť z různých zdrojů. Vlastního textu autorky je pak vzhledem k tomu poměrně málo. Některé poměrně dlouhé citace nejsou označeny jako celek (na rozdíl od jiných, které jsou označeny kurzivou), např. str. 33 odlišnosti alternativních škol podle Průchy, str. 35-36 –odlišnost školního prostředí podle Pola, str. 40-41 rozdíly mezi tradičním a alternativním vzděláváním podle Rýdla, str. 41-42 funkce alternativních škol podle Průchy aj. Tím se ztrácí rozdíl mezi vlastním textem a citacemi, resp. opticky je poněkud zastřen objem citovaného textu.
- Autorka nedostatečně objasňuje záměrný výběr škol pro svoje kvalitativní zkoumání, není uvedeno, jak a proč vybrala zrovna dané školy. Následně ale se např. ve shrnutí výsledků dozvídáme, že *„veřejná škola se nevyznačovala základní myšlenkou v pravém slova smyslu, ale byla zaměřena na specifickou skupinu žáků. Je tedy možné se domnívat, že hlavní myšlenkou školy, tak jak ji ředitel prezentoval, je pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami“*, což ovšem mohlo ovlivnit některá zjištění.
- Tím, že je uvedena konkrétně identita respondentů (resp. škol), porušuje autorka zásadu anonymity a umožňuje buď ovlivnění dat, nebo porušuje případný závazek vůči respondentům.
- První z výzkumných metod je uvedena jako obsahová analýza dokumentů, ale z textu soudím, že o žádné prvotní dokumenty nešlo, je to jen pokračování teoretické části, protože autorka pokračuje převážně v citacích z literatury. Komparace principů řízení alternativních škol tak vychází jen ze známých údajů v teorii a nelze hovořit o výzkumné aktivitě.
- Druhá z výzkumných metod – standardizované rozhovory – se bohužel zaměřuje velmi široce a obecně na srovnávání alternativních škol a veřejných škol (tady autorka přisuzuje alternativním školám vlastnost „neveřejné“) a jen část otázek je zaměřena ve shodě s tématem práce na principy řízení. Podstatnější nevýhodou ale je příliš široké kladení otázek a jejich velký počet, což ve výsledku znamená jistou povrchnost odpovědí a znesnadňuje srovnávání. Ve výsledku autorka podle mého názoru učinila řadu zcela neadekvátních závěrů, navíc je formuluje poměrně absolutně jako rozdíly mezi alternativními a veřejnými školami, ačkoli měla k dispozici jen několik málo výpovědí a s ohledem na jejich stručnost (kdy se tazatel nevrací a nejde do hloubky tématu) jsou takové závěry poněkud ukvapené. Je také škoda, že prostor pro otázky byl vyplýván na témata, kde výsledek vyplývá celkem předvídatelně z teorie (organizace výuky, způsob hodnocení žáků...) nebo je dán právními předpisy (odpovědnost ředitele).

- Problematičnost tvrzení nevyplývá jen z výše uvedeného, někde jsou i zřejmé rozpory mezi daty a jejich interpretací, případně celkovými závěry. Týká se to i ústředního tématu práce, kterým je způsob řízení škol. V závěrech je uvedeno, že „V alternativních školách je do řízení ve větší míře zapojeno více lidí, než jak je tomu ve školách veřejných“, což ale z odpovědí uvedených na str. 52 vůbec nevyplývá. Dále najdeme v závěrech tvrzení typu „*Na ředitele veřejných škol má velký vliv zřizovatel, školy alternativní jsou většinou soukromé, tedy placené zákonnými zástupci žáků, nejsou ovlivněni zřizovateli.*“, což neodpovídá ani zjištěním z rozhovorů, ani faktickému stavu (danému i zákonem).

Vzal jsem na vědomí obsah Protokolu o vyhodnocení závěrečné práce ze dne 18.4.2017.

Hodnocení práce: Práce **splňuje** požadavky kladené na daný typ práce v oboru Management vzdělávání.

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Jako první výzkumnou metodu uvádíte analýzu dokumentů – o jaké dokumenty šlo?
2. Uveďte, zda získaná data by umožňovala nějaké hypotézy ohledně rozdílů ve způsobu řízení alternativní (soukromé) a veřejné školy.
 - a. Podotázka: jak byste vysvětlila svoji větu v závěrech „V alternativních školách je do řízení ve větší míře zapojeno více lidí, než jak je tomu ve školách veřejných“, když i ředitel veřejné školy uváděl delegování řízení na řadu dalších lidí (a naopak ředitelka alternativní školy uvedla jen sebe a svoji zástupkyni)?
3. Ve výzkumné části v podstatě ztotožňujete „alternativnost“ a „neveřejnost“ školy, aniž by předcházelo vymezení pro vaše pojetí (v teoretické části jsou uvedeny různé pohledy na tuto oblast). Je to proto, že jste školy do výzkumu tak vybrala, nebo jste si toto pojetí alternativnosti zvolila univerzálně?

V Praze dne 14.5.2017

Jméno a příjmení: Jindřich Kitzberger

Podpis: